

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu
18 Januari 2019

Kwa Wa-Bahá'í wa Ulimwengu
Marafiki Wapendwa sana

Nusu karne baada ya Bahá'u'lláh kuwaita wafalme na watawala kupatana miongoni mwao na kuwaamuru kusitawisha amani juu ya ardhi, nguvu kuu za zama hizo zilikuwa zimezamishwa katika vita. Yalikuwa mapigano ya kwanza ambayo yalitambulika kama ‘Vita vya Dunia’, na vinakumbukwa kama moto wenye ukali mkubwa sana; kiwango kikubwa sana ambacho hakijawahi kuwepo, na ukali wa umwagaji damu ambavyo vimechomelewa juu ya utambuzi wa kila kizazi kilichofuata. Na hata hivyo, kutoka uharibifu na mateso, zilizaliwa fursa kwa ajili ya mpangilio mpya kuleta uimara kwa ulimwengu huu—hususan kwenye Kongamano la Amani la Paris, ambalo lilifunguliwa miaka mia iliyopita katika siku kama hii. Katika miaka iliyofuata, licha ya matatizo yenye kurudia rudia ambamo masuala ya kimataifa yamejikuta, Shoghi Effendi aliweza kubaini “maendeleo, japo kuwa yenye wasiwasi, ya zile nguvu zilizokuwa zikifanya kazi kwa upatano pamoja na roho ya zama hizi”. Nguvu hizi zimeendelea kuisogeza jamii ya wanadamu kuelekea kwenye zama za amani—siyo tu ile amani inayoondoa mapigano yenye silaha, bali hali ya uwepo ya ujumla, inayoonesha umoja. Licha ya hilo, safari ingali ndefu, na inaendelea kwa kwikwi, inasimama, halafu inaenda. Tunaona kwamba muda huu unafaa kwa ajili ya kutafakari juu ya maendeleo yanayofanyika katika safari hiyo, changamoto za wakati huu kwa amani, na mchango kwa upatakanaji wake ambao Wa-Bahá'í wanaitwa kufanya.

Zimekuwepo angalau nyakati tatu za kihistoria katika miaka mia moja ya iliyopita ambamo ingedhaniwa kuwa mbari wa wanadamu ulikuwa unajitahidi kupata amani halisi ya kudumu, japokuwa ilipungukiwa kidogo kutokana madhaifu ambayo ilishindwa kuyashinda. Mara ya kwanza, wakati wa Kongamano la Paris, ilikuwa uundaji wa Muungano wa Mataifa, shirika ambalo lilikusudiwa na waundaji wake kupata amani kwenye ngazi ya kimataifa. Ilikuwa mbinu ambayo kwayo, kwa mara ya kwanza katika historia, utaratibu wa usalama wa pamoja ambao Bahá'u'lláh alikuwa amewaamuru watawala wa ulimwengu uliweza “kuonwa kwa uhakika, kujadiliwa, na kujaribiwa”. Lakini hatimaye makubaliano ya amani ambayo yalimaliza vita, yalikuwa yana dosari kubwa kabisa, na Muungano wa Mataifa ulishindwa kuzuia vita vya pili vya ulimwengu, ambavyo vimehukumiwa kuwa mapigano mabaya kuliko yote ya umauti katika historia ya kiutu. Kama vile hatua muhimu ya kwanza ilivyochukuliwa kuelekea amani ya ulimwengu ilifuata kipindi cha mapigano mabaya sana, ndivyo ilivyofanya ya pili pia, ambapo siyo tu Shirika la Umoja wa Mataifa liliundwa kutokana na mabaki ya Muungano wa Kimataifa, bali utaratibu wa asasi za uchumi wa kimataifa zilianzishwa, na hatua muhimu za kihistoria zilipigwa kuhusu haki za wanadamu na sheria ya kimataifa. Katika mfuatano wa haraka, majimbo mengi yaliyokuwa chini ya ukoloni, yaliweza kuwa mataifa huru, na mipango kwa ajili ya ushirikiano kati ya majimbo uliongezeka kwa nguvu zaidi kwa kina na kwa mapana.

Miongo iliyofuata vita, hata hivyo, pia iliainishwa na mandhari yenye huzuni na aghalabu uadui wazi kati ya makundi mawili makuu ya nguvu za kidunia. Maarufu kama Vita Baridi, ilivuka mipaka na kufurika kiuhalisi kama vita kati ya majimbo kadha ya ulimwengu, na kuleta hatari

kubwa ambayo ingeweza kusababisha vita ambavyo vingetumia silaha za nuklea. Hitimisho lake lenye amani, mwishoni mwa karne ya ishirini, lilikuwa tukio lililoleta ahueni, na kutoa wito dhahiri wa usitawishwaji wa mpangilio mpya wa ulimwengu. Hili lilikuwa tukio la tatu ambamo amani ya ulimwengu ilionekana kuwa karibu kabisa kupatikana. Juhudi za kuweka taratibu mpya kwa ajili ya ushirikiano wa kimataifa na kuongeza nguvu za zile zilizokuwepo, zilipokea msukumo mkubwa, kadri sanjari ya makongamano ya kiulimwengu juu ya mada ya umuhimu wa mustakabali wa wanadamu, yaliitishwa na Umoja wa Mataifa. Fursa mpya za makubaliano ziliibuka, na roho ya ushirikiano iliokuwa ikiyasukuma mandeleo pia iliweza kuelezwa kupitia mamlaka yaliyotolewa kwa mashirika ya kitaifa yaliyopewa kazi ya kutekeleza haki. Mchakato huu wenye kusudi na maamuzi ulikamilishwa mwisho wa karne katika Kongamano la Milenia, mkutano wa wawakilishi kutoka zaidi ya mashirika ya kijumuiya elfu moja kutoka zaidi ya nchi mia moja, ambao ulifuatwa na Mkutano wa Kilele wa Milenia, mkusanyiko ambao namna yake haijawahi kuonekana wa viongozi wa ulimwengu ambao uliwezesha yawepo makubaliano juu ya fungu la malengo yanayowasilisha matumaini ya pamoja kwa ajili ya jamii ya wanadamu. Yaliitwa Malengo ya Maendeleo ya Milenia, na yakawa mahali pa kukutana kwa ajili ya utendaji wa pamoja katika miaka iliyofuata. Maendeleo haya mbalimbali—liche ya vidhibiti na mapungufu mengi na mapigano yenye kutisha ambayo yaliendelea kukunjuka katika kipindi hiki—hata hivyo yanasimama kama dalili za uinukaji mpana, wa polepole lakini usiozuilika katika utambuzi wa utandawazi kwa upande wa koo za ulimwengu na mvuto wao kwa haki ya ujumla, kwa mshikamano, kwa ushirikiano, kwa huruma, na kwa usawa.

Kadri karne hii ilivyoanza kufunguka, changamoto zilianza kujitokeza. Kadri muda ulivyopita, hizi ziliongezeka kwa ukali, na kusababisha kurudi nyuma kutoka kwa hatua iliyotumainiwa ya kwenda mbele ambayo kupitia kwayo karne iliyopita ilihitimu. Leo, mikondo mingi inayotawala kila mahali katika jamii, inawatenganisha, haiwavutii wasogeleane pamoja. Ingawa duniani umasikini wa kukidhiri umepungua, taratibu za kisiasa na kiuchumi zimewawezesha vikundi vidogo vipate utajiri wa kupita kiasi—hali ambayo inachochea uyumbaji wa kimsingi katika masuala ya ulimwengu.

Mwingiliano katika utendaji kati ya raia mmoja mmoja, mashirika ya kiserikali, na jamii kwa ujumla, aghalabu unaelemewa, kama wale wanaogombea kuwa juu zaidi ya wenzao, wanaendelea kukosa ustahimilivu katika fikra zao. Ukereketwa wa kidini unapinda tabia za jumuiya, hata za mataifa. Inaeleweka kuwa kasoro za mashirika na asasi nyingi za jamii zimepelekea kwenye upungufu wa imani ya umma, lakini kasoro hii imetumika kiutaratibu na wale ambao wangependelea kudhoofisha usadikifu wa vyanzo vyote vya ujuzi. Baadhi za kanuni za kimaadili, ambazo zilidhaniwa kuwa juu mwanzoni mwa karne hii, sasa zimemomonyoka, zikitishia makubaliano yaliyopo kuhusu kilicho sahihi na ambacho ni kosa, kiasi kwamba, katika lingo tofauti yalifanikiwa kudhibiti desturi za kishenzi za wanadamu. Na nia ya kufanya utendaji wa pamoja, ambao miaka ishirini iliyopita uliwakilisha mfumo wenye nguvu wa fikra miongoni mwa viongozi wa ulimwengu, sasa umetishiwa, na kushambuliwa na nguvu zinazoibuka tena za ukabila, utaifa, na utabaka.

Hivyo ndivyo nguvu za umomonyokaji zinavyojikusanya, na kusogea mbele. Na iwe hivyo. Muungano wa jamii ya wanadamu hauwezi kuzuiliwa na nguvu yoyote ya kiutu; ahadi zilizofanywa na mitume wa zamani na Mwanzilishi wa Hoja ya Mungu anashuhudia kwa ukweli

huu. Hata hivyo njia ambayo jamii ya wanadamu inafuata kwa ajili ya kupata hatima yake zinaweza kuwa zina matata mengi. Vurugu zilizoibuliwa na koo za ardhi zinazopigana zinatishia kufunika sauti za zile roho bora zilizomo katika kila jamii, ambazo zinaitisha mwisho wa mapigano na mivutano. Hadi hapo wito huo utakapoendelea kupuuziwa, hakuna sababu ya kuwa na mashaka kuwa hali iliyopo hivi sasa duniani ya vurugu na ghasia itaendelea kuwa mbaya zaidi—pengine hata kwa matokeo mabaya sana—hadi jamii ya wanadamu ambayo imejirudi itakapokiri kuwa inatakiwa kuchukua hatua nyingine muhimu, pengine kwa umuhimu safari hii, kuelekea amani ya kudumu.

*

Amani ya ulimwengu ni hatima ambayo kuelekea kwake, jamii ya wanadamu imekuwa ikisogea kupitia zama zote chini ya athari za Neno la Mungu ambalo limeletwa kwa uendelevu na Muumba kwa muumbo Wake. Shoghi Effendi alieleza mjongeo wa jamii ya wanadamu kuelekea hatua mpya ya utandawazi katika maisha yake ya ujumla katika misamiati ya ukuaji endelevu wa kijamii, “ukuaji endelevu ambao umekuwa na mwanzo wake wa awali kabisa katika kuanzishwa kwa maisha ya kifamilia, maendeleo yaliyofuata yalikuwa upatikanaji wa mshikamano wa kikabila, ambao ulipelekea kwa zamu yake kwenye uundaji wa jiji-taifa, na baadaye ulipanuka hadi kuunda mataifa huru na yenye kujitawala.” Sasa, pamoja na ujio wa Bahá’u’lláh, mbari wa wanadamu umefikia kizingiti cha ukomaavu. Umoja wa ulimwengu hatimaye unawezekana. Mpangilio wa utandawazi ambao unaunganisha mataifa kwa kutilia mkazo juu ya jamii ya wanadamu ndio jibu pekee linalofaa kwa ajili ya kuzijibu nguvu zenye kuyumbisha ambazo zinautishia ulimwengu.

Hata hivyo, ingawa umoja wa ulimwengu unawezekana—la hasha, haupukiki—hatimaye hauwezi kupatikana pasina kukubali umoja wa wanadamu bila kusita, ambao umeelezwa na Mlezi kama “mhimili ambao kuuzungukia mafundisho yote ya Bahá’u’lláh huzunguka. Kwa umaizi upi na ufasaha upi yeye aliweza kueleza matokeo ya muda mrefu juu ya kanuni hii kuu! Yeye aliona kwa uwazi, kati ya vurugu za masuala ya ulimwengu, jinsi uhalisi kwamba jamii ya wanadamu ni moja, ndio unaopaswa kuwa mahali pa kuanzia wa mpangilio mpya. Mkusanyiko mkubwa sana wa mahusiano miongoni mwa mataifa—na ndani mwao—vyote vinahitaji kuonwa kufuata na mtazamo huu.

Upatikanaji wa mtazamo huu utahitaji, mapema au baadaye, utendaji wa kihistoria wa ustadi katika utawala kutoka kwa viongozi wa ulimwengu. Ole wao, nia ya kufanya utendaji huo bado haijafikiwa. Jamii ya wanadamu imebanwa na tatizo la kujitambua, kadri watu tofauti na makundi wanahangaika kujitambua wao wenyewe, nafasi yao ulimwenguni, na jinsi wanavyopaswa kutenda. Bila mtazamo wa utambulisho wanaoshiriki pamoja na kusudi lao moja, wao huanza falsafa zinazoshindana na mvutano wa uwezo. Ni dhahiri kuwa tofauti lukuki za “sisi” na “wao” zinaainisha utambulisho wa makundi ambayo yanaendelea kukua kwa ufinyu zaidi na utofauti mmoja kuliko mwingine. Kadri muda ulivyopita, huu utenganishaji katika makundi tofauti yenye kuhusika, umedhoofisha umoja wa jamii yenyewe. Vianzo vya ushindani kuhusu ubora wa kundi moja maalum vinauzwa kwa kuufungia nje ukweli kwamba jamii ya wanadamu ipo pamoja katika safari ambamo wote ni wachezaji wakuu. Fikiria jinsi wazo hili lenye kutenganisha utambulisho wa wanadamu, lilivyo tofauti kabisa kutoka lile linalofuata kutoka utambuzi wa umoja wa wanadamu. Katika mtazamo huu, tofauti inayoainisha familia ya wanadamu, badala ya kukinzana na umoja wake, inaiongezea utajiri. Umoja, katika maelezo yake ya Ki-Bahá’í, unajumuisha wazo la lazima la utofauti, ukiutofautisha kutoka ufananaji

wake. Ni kupitia upendo kwa ajili ya watu wote, na kuushusha uaminifu wa chini zaidi kwa maslahi mazuri zaidi kwa ajili ya wanadamu, kwamba umoja wa ulimwengu unaweza kupatikana na misamiati isiyo na mwisho ya utofauti wa kiutu hupata ukamilisho wake wa juu kabisa.

Kulea umoja kwa kupatanisha vipengele tofauti na kukuza katika kila moyo upendo usiokuwa na ubinafsi kwa ajili ya jamii ya wanadamu, ni kazi ya dini. Fursa kubwa za kulea udugu na upatano ni wazi kwa viongozi wa kidini, lakini viongozi hao wanaweza kuchochea vurugu kwa kutumia ushawishi wao kuongeza mioto ya imani kali na ubaguzi. Akiandika juu ya dini, maneno ya Bahá'u'lláh yana uwezo mkubwa: "... msiifanye", Yeye anatuonya, "sababu ya mafarakano na mapigano." Amani, kwa ajili ya "wote wanaoishi duniani", ni mojawapo ya "kanuni na sheria za Mungu".

Moyo ambao umekumbatia upendo kwa ajili ya wanadamu wote bila shaka utahisi maumivu utakapokabiliana na mateso ambayo wengi wanalazimika kupitia kwa sababu ya kutoungana. Lakini marafiki wa Mungu hawawezi kujifungia mbali kutoka ghasia zinazo ongezekwa za jamii inayowazunguka; lazima wajilinde, pia, kutoka kunaswa katika mafarakano yake au kuanguka katika mbinu zake za kiadui. Haidhuru jinsi hali ilivyo mbaya katika wakati wowote ule, haidhuru jinsi mtazamo wa sasa unavyokatisha tamaa kwa ajili ya kuleta umoja, hakuna sababu ya kushindwa. Hali inayosikitisha ya ulimwengu inaweza kutuchochea tu kuongeza juhudi zetu maradufu kwa ajili ya utendaji unaojenga. "Hizi siyo siku za ufanisi na ushindi" anatuasa Bahá'u'lláh. "Jamii nzima ya wanadamu imebanwa na magonjwa yenye pande nyingi. Jitahidini kwa hiyo, kuokoa uhai wake kupitia dawa nzuri yenye afya ambayo mkono yenye uwezo ya Tabibu asiyekosea imetayarisha."

*

Usitawishaji wa amani ni jukumu ambalo mbari mzima wa wanadamu unaitwa kutimiza. Wajibu ambao Wa-Bahá'í wanabeba kwenye ajili ya kusaidi mchakato utaendelea kukua kadri wakati unavyopita, lakini hawajawahi kuwa watazamaji tu—wao hutoa hisa yao ya msaada katika kazi za zile nguvu ambazo zinalekeza kwenye umoja. Wanaitwa kuwa chachu kwa ulimwengu. Fikiria maneno haya ya Bahá'u'lláh:

Jielekezeni wenyewe kwa mwendelezo wa usitawi na utulivu wa watoto wa watu. Elekezeni akili na nia zenu kuwaelimisha watu na ndugu wa ardhi, ili pengine mafarakano yanayoitenganisha, yaweze, kupitia uwezo wa Jina Kuu Kabisa, yafutiliwe mbali kutoka uso wake, na wanadamu wote waweze kuwa wasimamizi wa Mpangilio mmoja, na wakazi wa Jiji moja.

'Abdu'l-Bahá pia ametilia mkazo umuhimu wa mchango ambao Wa-Bahá'í wanaitwa kutoa kwa ajili ya usitawishaji wa amani ya ulimwengu:

... amani kwanza sharti isitawishwe miongoni mwa watu binafsi, hadi hatimaye ifikie kwenye amani miongoni mwa mataifa. Kwahiyo, enyi Wa-Bahá'í, jitahidini kwa uwezo wenu wote kuumba, kupitia Neno la Mungu, upendo wa kweli, mawasiliano ya kiroho na mafundo ya kudumu miongoni mwa watu binafsi. Hii ndio kazi yenu.

"Ahadi ya Amani ya Ulimwengu", ujumbe ambayo tuliufunua kwa koo zote za dunia mnamo mwaka 1985, ulionesha mtazamo wa Wa-Bahá'í juu ya hali ya dunia na vigezo vinavyohitajika kabla ya kupata amani ya ulimwengu. Pia ulitoa jumuiya ya kidunia ya Bahá'í kama mfano kwa ajili ya mafunzo ambayo yangeweza kuongeza nguvu za matumaini ya uwezekano wa

kuunganisha mbari wa wanadamu. Tangu wakati huo, wafuasi wa Bahá'u'lláh wamekuwa wakinadhifisha kwa subira mfano huo na kufanya kazi pamoja na wote wanaowazunguka kujenga utaratibu wa mpangilio wa kijamii juu ya misingi ya mafundisho Yake. Wao wanajifunza jinsi ya kulea jumuiya zinazovaa vigezo hivyo vya amani ambavyo tuliviainisha mnamo mwaka 1985. Wanakuza mandhari ambamo watoto wanaweza kulelewa bila dosari zozote za kimbari, kitaifa, au ubaguzi wa kidini. Wao wanatetea usawa kamili wa wanawake pamoja na wanaume katika masuala ya jumuiya. Programu zao za elimu, zinazobadilisha katika athari zao na zinazojumuisha sura zote mbili za kidunia na kiroho za maisha, zinamkaribisha kila mtu ambaye anataka kuchangia kwa ufanisi wa jumuiya. Katika shughuli za utendaji wa kijamii, shauku yao inaweza kuonekana ya kutibu magonjwa mengi yanayoisibu jamii ya wanadamu na kumuwezesha kila mtu kuwa mchezaji mkuu katika ujenzi wa ulimwengu mpya. Kwa kuchukua upuzio wa wazo la Mashriqu'l-Adhkár, wao waliwaalika kwenye mikutano ya ibada waumini wa Imani zote na wasiyo nayo. Vijana, wakibainishwa kutokana na ahadi yao kwa jamii juu ya misingi ya amani na haki, wanajihusisha na wana rika wao wenye mawazo kama yao katika kazi ya kujenga jumuiya juu ya misingi huo. Katika shirika la Baraza la Kiroho la Mahali, yanapatikana mamlaka ya kiroho na uwezo wa kiutawala ya kutawala katika utumishi, kusuluhisha migogoro, na kujenga umoja; mchakato wa upigaji kura ambao kupitia humo Mabaraza yanaundwa, huo wenyewe ni kielelezo cha amani, kinyume cha hasira na pia vurugu ambavyo aghalabu husindikiza na kuambatana na chaguzi katika jamii pana. Kinachoeleweka katika maeneo yote haya ya jumuiya wazi zinazoendelea kupanuka, ni utambuzi wa kimsingi kwamba wanadamu wote ni watoto wa Muumba mmoja.

Marafiki pia wanaendelea kukuza uwezo wao wa kushughulika pamoja na wengine wanao wazunguka, licha ya itikadi, utamaduni, tabaka, au desturi, katika maongezi kuhusu jinsi ya kuleta usalama wa kiroho na kimwili kupitia matumizi ya kiutaratibu ya mafundisho matukufu. Mojawapo ya matokeo yanayoridhisha ya uwezo unaoendelea kukua wa kufanya michango yenye maana kwa maongezi muhimu yanayofanyika katika jami; katika baadhi ya nchi, viongozi na wafikiriaji wanaojitahidi kushughulikia changamoto zinazokabili jamii zao wanazidi kuthamini mitazamo inayotolewa na Wa-Bahá'í. Michango hii inaonesha umaizi unaopatikana kutoka kwa Ufunuo wa Bahá'u'lláh, kuchota kutoka tajiriba inayooneshwa na waumini kila mahali ulimwenguni, na kulenga kuinua maongezi juu ya uchungu na mabishano ambayo aghalabu huzuia maongezi ya jamii kuendelea. Zaidi ya hivyo, mawazo na mielekeo inayotolewa na Wa-Bahá'í inaongezewa nguvu kupitia desturi ya ushauriano. Kwa kuwa hisia zao zimenolewa juu ya umuhimu wa upatano na utupu wa mapigano, wafuasi wa Bahá'u'lláh hutafua kulea zile hali ambazo ni rafiki kwa uibukaji wa umoja katika mandhari yoyote. Tunafurahishwa kuona kuwa waumini wanapanua juhudi zao kwa ajili ya kushiriki katika maongezi ya jamii—hususan wale marafiki ambao, katika nafasi zao za kitaaluma, wanaweza kuchangia kwenye maongezi ambayo moja kwa moja yanahusu amani.

*

Kwa Wa-Bahá'í, upatikanaji wa amani siyo tu kusudi ambalo wangependa kulifikia au lengo linalo kamilisha malengo yao mengine—bali siku zote limekuwa wazo lao kuu. Katika Waraka wa pili wa 'Abdu'l-Bahá uliopelekwa kwa Shirika Kuu kwa ajili ya Amani ya Kudumu katika mji wa Hague, Yeye alisisitiza kuwa “shauku yetu kwa ajili ya amani haitokei kutoka akili tu: Ni suala la itikadi ya kidini na mojawapo ya misingi ya milele ya Imani ya Mungu.” Yeye alisema

kuwa, ili amani ipatikane ulimwenguni, haitoshi kuwa watu wapewe taarifa za matukio ya kutisha ya vita:

Leo faida za amani ya ulimwengu zinatambulika miongoni mwa watu, na vilevile athari zenye madhara za vita ni wazi na dhahiri kwa wote. Lakini katika suala hili, ujuzi peke yake bila shaka hautoshi kabisa: Uwezo wa utekelezaji unahitajika kuusitawisha kila mahali ulimwenguni.

“Ni Imani yetu ya dhati kuwa”, Yeye aliendelea, “uwezo wa utekelezaji katika juhudi hii kubwa ni ushawishi unaopenyeza wa Neno la Mungu na mathibitisho ya Roho Mtakatifu.”

Kwa uhakika, kwahiyo, hakuna yeyote ambaye anatambua hali ya ulimwengu anaweza kujizuia kutoka kufanya juhudi yao ya dhati kabisa na kutafuta mathibitisho hayo—mathibitisho ambayo sisi pia tunayaomba kwa dhati kwenye Vizingti Vitakatifu kwa niaba yenu. Marafiki Wapendwa: juhudi zenu za kujitolea mnazozifanya ninyi na washiriki wenzenu wenye mawazo kama yenu kujenga jumuiya zilizo jengwa juu ya kanuni za kiroho, kutumia kanuni hizo kwa ajili ya uboreshaji wa jamii zenu, na kutoa umaizi unaoibuka—hizi ni njia za uhakika kabisa za kuharakisha ukamilishaji wa ahadi za amani ya ulimwengu.

[saini: Nyumba ya Haki ya Ulimwengu]

Kabrasha hili limechukuliwa kutoka Maktaba Bahá’í ya Rejea. Mnao uhuru wa kutumia maudhui yake kufuatana na hadidu zinazopatikana katika www.bahai.org/legal